

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-493
Konu : Soru Önergesi (7/15804)

19.12.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/15804
6.K.12

İlgi : 06.09.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1490935 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR tarafından yöneltlen 7/15804 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Sendikal örgütlenme hakkı, işçilere, işverenlere ve kamu görevlilerine tanınan anayasal bir haktır. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda sendikaya üye olmanın serbest olduğu ve hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı, işçi veya işverenin sendikalaşma hakkı ve sendika özgürlüğü ile ilgili hükümleri belirtilmiştir. Anılan hükümlere uyulmaması durumunda, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 4857 sayılı İş Kanununda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda çeşitli yaptırımlar öngörülmüştür.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek olup, ilgili Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır.

Kanun kapsamında tüm işverenlerin; mesleki risklerin önlemesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri alması, iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli organizasyonu yapması, gerekli araç ve gereçleri sağlaması, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmesi, risk değerlendirmesini gerçekleştirmesi, çalışanları sağlık gözetiminden geçirmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapması gerekmektedir.

Bununla birlikte, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerince yapılmakta olup işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde uygulanacak idari para cezaları ve uygulamalarına yönelik hususlar Kanunun 26 ncı maddesinde düzenlenmiştir.

Öte yandan, kayıt dışı istihdamla mücadele konusunda ülkemizde toplumun tüm kesimlerinin sürece dahil edildiği bir mücadele yürütülmektedir. Hazırlanan ‘Bilgilendirme ve Rehberlik Programı’ kapsamında mevsimlik tarım işçilerinin sosyal güvenliklerinin sağlanması amacıyla Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi (METİP) kapsamında 18 il ve 28 alanda kurulan sosyal çadırlarda sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri konularında bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

‘Mevsimlik Tarım İşçileri Projesi (METİP-2)’ kapsamında, mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi, mevsimlik gezici geçici tarım işlerinde çocukların çalışmasının önlenmesi ve eğitime ulaşımının artırılmasına yönelik önemli tedbirler alınmakta, çocukların eğitime ve sosyal faaliyetlere yönlendirilmeleri sağlanmaktadır.

Ayrıca, çocuk işgücüne ilişkin araştırmalara ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumunun resmi internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) yayımlanmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat İŞİKHAN
Bakan